

Werkblad Basisonderwijs gastles Martijn Docters

Beste leerlingen,

Binnenkort kom ik bij jullie in de klas om het verhaal van mijn familie te vertellen. Mijn naam is Martijn Docters en ik ben geboren na de oorlog. Ik ga het verhaal vertellen van mijn achterneefjes Edo en Lex Hornemann en hun ouders Flip en Bets. Zij waren een Joodse familie en kwamen tijdens de Tweede Wereldoorlog voor onmogelijke keuzes te staan. Al heb ik de oorlog zelf niet meegemaakt, de gevolgen ervan hebben altijd een rol in mijn leven gespeeld.

Voor mijn verhaal is het belangrijk dat jullie al wat weten over de Tweede Wereldoorlog. Kijk daarom het filmpje *De oorlog in zeven minuten* en beantwoord daarna de vragen op de volgende pagina's.

Weetje:

Wist je dat er vijf kampen in Nederland waren: Doorgangskamp Westerbork, Kamp Vught, Kamp Amersfoort, Kamp Erika en Kamp Schoorl. Mijn achterneefjes Edo en Lexje zaten in Vught en Westerbork.

NA DE OORLOG

Landelijk centrum naoorlogse gastsprekers WO2 tot nu

Tijlijn

Deze tijlijn gaat over de Tweede Wereldoorlog.
Verbind de juiste jaartallen met de juiste foto's.

Door de anti-Joodse maatregelen worden Joodse kinderen van school gestuurd

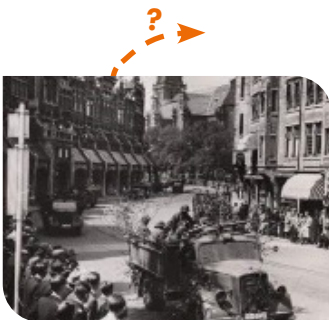
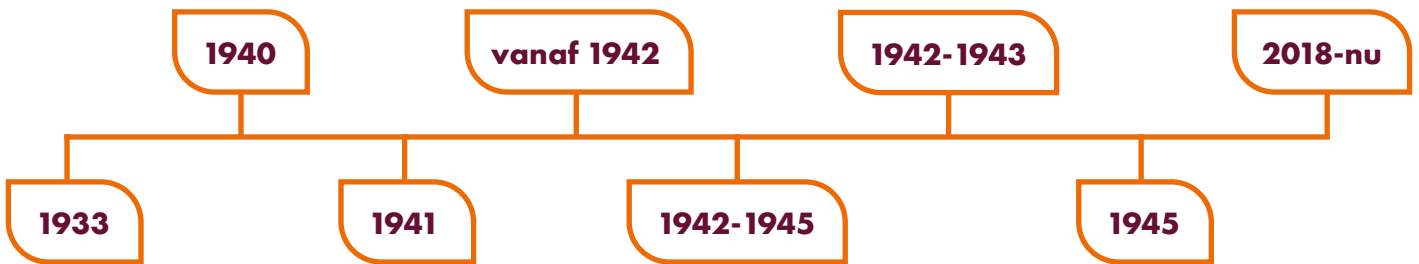
Adolf Hitler komt aan de macht en veel Joden vluchten uit nazi-Duitsland

Joden worden vermoord in de concentratie en vernietigingskampen

Nederland is bevrijd!

Nederland wordt bezet door nazi-Duitsland

Kinderen en kleinkinderen van overlevenden en slachtoffers van WO2 vertellen wat er met hun familie is gebeurd voor de klas

In de Hollandse schouwburg in Amsterdam worden Joden gevangen gezet

Joodse mannen, vrouwen en kinderen worden opgepakt en via doorgangskamp Westerbork naar concentratiekampen gedeporteerd

Onderduiken

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was het voor veel Joden heel moeilijk om nog te vluchten. Veel landen hadden besloten om geen Joodse vluchtelingen meer op te vangen, maar vluchten was geen optie meer. Daarom gingen sommigen Joden onderduiken. Er zaten in Nederland zo'n 28.000 Joden ondergedoken. Je zat als familie vaak niet bij elkaar op 1 onderduikadres, kinderen zaten vaak ergens anders ondergedoken dan hun ouders.

Weetje:

Wist je dat een razzia een grote arrestatie betekent? Hierbij werden hele buurten afgezet en Joden gearresteerd.

a. Wat had je allemaal nodig om onder te kunnen duiken?
Schrijf zoveel mogelijk dingen op.

---

b. Wat waren de risico's van onderduiken?
Wat kon er gebeuren?

---

c. Hoeveel Joodse mensen hebben denk jij de oorlog overleefd door onder te duiken?

Zie-denk-vraag

Bekijk de foto en beantwoord de volgende vragen

Bron: SHGL, Justin Warland, 2021

Weetje:

Neuengamme was een concentratiekamp in Nazi-Duitsland waar Edo en Lexje ook gevangen zaten. Er waren geen gaskamers, maar ongeveer 43.000 mensen stierven door ziektes, uithongering en dwangarbeid. Er vonden ook medische experimenten op Joden plaats.

Bekijk de foto en beantwoord de volgende vragen

a. Wat zie je allemaal op de foto?

---

b. Wat denk je waar deze foto over gaat?

---

c. Wat wil je over deze foto weten?

Zolang je naam wordt genoemd

Er zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog vanuit Nederland 107 duizend Joden gedeporteerd naar de concentratie- en vernietigingskampen. Slechts 5 duizend van hen overleefden dit. Er bestaat in Amsterdam een namenmonument waarop alle namen van deze slachtoffers staan genoemd. In de Joodse traditie leef je voort zolang je naam wordt genoemd. Dit namenmonument bestaat ook online, mijn familie staat er ook op.

Weetje:

Wist je dat je het oude woonhuis van Edo en Lexje vandaag nog kunt bezoeken? Het is open voor iedereen om te bezoeken en te leren over de geschiedenis.

Bron: USSHM, Edo en Lexje Hornemann met hun moeder Elisabeth Hornemann-Doctors

Bron: Namenmonument, Amsterdam

a. Ga naar www.joodsmonument.nl en zoek op: Eduard en Alexander Hornemann

b. Wat kun je allemaal over hen te weten komen?
